

کیست غیر انگلی غول آسای طحال: یک گزارش موردی

دکتر جعفر مبلغی^۱، دکتر منوچهر مولایی^۲، دکتر آرش پولادی^۳

۱- متخصص جراحی عمومی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان (مؤلف مسئول) jafar.moballeghi@yahoo.com

۲- متخصص رادیولوژی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

۳- پزشک عمومی

چکیده

زمینه و هدف: کیست‌های طحالی بطور کلی موارد غیر معمولی در جراحی‌های عمومی می‌باشند. در این میان کیست‌های اولیه و غیرانگلی طحال نیز جزو بیماریهای نادر می‌باشند که تاکنون تعداد ۱۰۰۰ مورد از این کیست‌ها در منابع گزارش شده‌اند. این کیست‌ها غالباً اپیتلیالی هستند و در مواردی نیز اندازه‌های بسیار بزرگ می‌یابند.

معرفی بیمار: موردی که گزارش می‌گردد، پسر بچه‌ایست ۱۰ ساله که با شکایت غیرمعمول احساس سنگینی و بزرگی سمت چپ شکم و غیر قرینگی آن مراجعه نموده بود، که در بررسی‌های سونوگرافیک و CT-Scan، توده‌ای با ماهیت کیستیک (Simple Cyst) و قطری حدود ۲۰ cm گزارش گردید که باعث رانده شدن احشاء مجاور از جمله کلیه چپ به خلف شده بود. این بیمار پس از بررسی از نظر کیست هیداتید، کاندید اسپلکتومی شده و پس از جراحی باز شکم با حال مناسبی ترخیص گردید. نتیجه بررسی نمونه پاتولوژی وی تأیید کننده Epithelial Cyst بود.

نتیجه‌گیری: کیست‌های اپیتلیالی در طحال ممکن است بطور اتفاقی کشف شوند. یا بدنبال بزرگی بیش از حد و بروز عوارضی همچون هموراژی و پارگی بروز نمایند و یا همانند بیمار ما با شکایتی غیرمعمول مراجعه نمایند. باید توجه داشت که کیست‌های طحال با قطر بیش از ۵ cm را باید با مداخله جراحی درمان نمود که در صورت بزرگی بیش از حد بدلیل تخریب قسمتهایی از بافت طحال و نیز احتمال خونریزی زیاد نمی‌توان به صورت پارشیال اقدام به برداشت کیست و طحال نمود. در این موارد برداشت کامل طحال راه حل مناسب درمانی برای بیمار می‌باشد.

کلید واژه‌ها: طحال، کیست منفر غیرانگلی، کیست اپیتلیال، جراحی

وصول مقاله: ۸۵/۷/۲ اصلاح نهایی: ۸۵/۸/۱۸ پذیرش نهایی: ۸۵/۸/۳۰

مقدمه

می‌توان به کیست‌های کاذب و انواع غیر اپیتلیالی اشاره نمود (۲). کیست‌های غیرانگلی طحال بروز نادری دارند که بیشتر آنها نیز اپیتلیالی هستند و چون خوش‌خیم هستند گاهی به اندازه‌های بسیار بزرگی می‌رسند (۳). از انواع این کیست‌ها تاکنون تعداد ۱۰۰۰ مورد در منابع گزارش شده‌اند (۴). در مورد علت منشاء انواع اپیتلیال کیست‌های طحالی، توافق نظر قاطعی وجود ندارد ولی قابل قبول‌ترین تئوری در این مورد، تئوری Burriگ است

به طور کلی کیست‌های طحالی، بروز ناشیایی دارند و جزو موارد غیرمعمول در جراحی‌های عمومی هستند، این کیست‌ها می‌توانند دارای منشاء انگلی (آلودگی به انگل ایکنوکوکوس گرانلوزوس - کیست هیداتید) و یا غیر انگلی باشند (۱) که انواع غیرانگلی این کیست‌ها به دو دسته اولیه و ثانویه تقسیم می‌شوند. انواع اولیه نیز دو نوعند: یکسری که دارای پوشش اپیتلیولی هستند (مانند همانژیوما و لنفانژیوما). از انواع ثانویه نیز